

DN. KULTUR

DN. GRANSKAR

Artistbluffen

DN Kultur avslöjar. Gigantiskt nätverk av påhittade artister på Spotify.
Miljonindustri. Ett tjugotal personer ligger bakom över 500 artistnamn.
Umgicks privat. Skivbolagets band till musikjättens ledning. Sidan 4

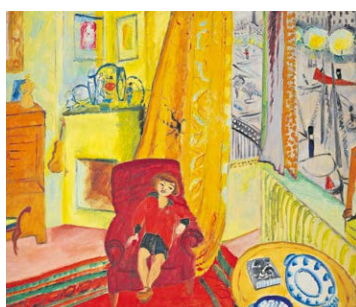
Oscarsgalen. "Will Smith stod för värsta skandalen någonsin", skriver Helena Lindblad. Sidan 6

Subtillt men effektivt. Andres Lokko läser Amat Levins nya bok "Svart historia". Sidan 8

Insidan. Destruktiva ledare uppvisar ofta narcissistiska och psykopatiska drag. Sidan 12

Waldemar Lorentzon. Slutpris 3 817 000 kr.

Sigrid Hjertén. Slutpris 10 760 000 kr.

Erik Olson. Slutpris 8 275 000 kr.

Sälj din konst på Nordens ledande auktionshus

Inlämning pågår till vårens alla auktioner – kontakta våra specialister redan idag. Under 2021 sålde Bukowskis 11 av de 15 bäst betalda konstverken på marknaden. Bukowskis är Nordens ledande auktionshus med flest miljonnoteringar, världsrekord och exklusiva samlingar. Vi hjälper dig att sälja konst, design, antikviteter, klockor och smycken till marknadens bästa priser. Läs mer på www.bukowskis.com/results.

Chef konst, specialist modern konst Lena Rydén
0707-78 35 71, lena.ryden@bukowskis.com

Specialist modern konst grafik Amanda Wahrgren
0702-53 14 89, amanda.wahrgren@bukowskis.com

Specialist grafik Marcus Kinge
0739-40 08 27, marcus.kinge@bukowskis.com

Bukowskis

Arts & Business

PART OF THE BONHAMS NETWORK

DN granskar.

Svenska fejkartister tog över på Spotify – större än Robyn

Deras låtar spelas miljontals gånger på Spotify. Men DN kan nu avslöja att de svenska artisterna inte finns på riktigt.

Granskningen visar att ett 20-tal personer står bakom över 500 artistnamn. Flera av de påhittade artisterna har fler lyssnare varje månad än Håkan Hellström och Laleh.

Det svenska skivbolaget som sköter affärerna har på kort tid tiodubblat sina intäkter – och länge haft nära kontakt med en person i Spotifys högsta ledning.

Tipsa våra granskande reportrar

Hugo Ewald
hugo.ewald@dn.se

Linus Larsson
linus.larsson@dn.se

Hugo Lindkvist
hugo.lindkvist@dn.se

Artisten "Ekfats" musik är släpig, instrumental hip-hop. Han är en klassiskt skolad musiker från Island och medlem i det legendariska Reykjavikkollektivet "Smekkleysa Lo-Fi Rockers". Fram till nyligen var det svårt att få tag på hans musik, eftersom den bara släpptes på kassettband i små upplagor.

Allt detta framgår av Ekfats artistpresentation på Spotify, där det står att han egentligen heter Gudmundur Gunnarsson. Strömningssjätten har markerat honom som "bekräftad artist".

Ekfats stora hit är "Polar circle" som har spelats 3,5 miljoner gånger på Spotify.

Men det är något som inte stämmer med den isländska stjärnan. Musikkollektivet Smekkleysa Lo-Fi Rockers existerar inte, utan tycks vara en fantasi som tar sitt namn från det (verkliga) isländska skivbolaget Smekkleysa.

Det finns inte heller någon musiker som heter Gudmundur Gunnarsson och kallar sig "Ekfat". Den verkliga Gudmundur Gunnarsson är elektriker, fackföreningsledare och pappa till artisten Björk.

"Ekfat" är inte ensam. En rad artister, inom genrer som hip-hop-

beats, anonym jazz och lågmäld pianomusik, är helt enkelt inte verkliga.

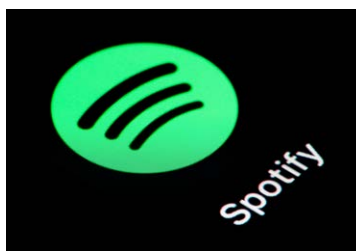
Vad som däremot finns är en dold miljonindustri med ett anonymt Karlstadbolag i centrum, där ledningen har nära personkopplingar till en tidigare Spotifychef.

Genom datakörningar på Spotify och slagningar mot upphovsrättsorganisationen Stims register för upphovsmän har DN kartlagt nätverket av hundratals artister på Spotify, där namn som "Ekfat" ingår.

Att musiker agerar under olika pseudonymer är inte ovanligt. Men det här går betydligt längre, både genom att flera har utstuderat påhittade artistbeskrivningar och sett till den totala omfattningen. Sammanlagt handlar det om fler än 830 artistnamn på Spotify som kan knytas till ett svenskt skivbolag, Firefly Entertainment, med kontor i Karlstad och Singapore.

De påhittade artisterna på Spotify som DN kartlagt har, utöver att vara utgivna av samma bolag, flera andra saker gemensamt.

För det första gör många av dem succé, trots att de är helt okända, och får miljoner strömningar för instrumentalmusik på Spotify. Elva av artisterna hade vid DN:s körning

Svenskgrundad musikjätte.

Spotify grundades 2006 av Daniel Ek och Martin Lorentzon i samarbete med flera stora skivbolag. Två år senare i november 2008 nådde den marknaden.

Tjänsten som delvis är reklamfinansierad tillhandahåller strömmad musik och poddradioprogram över internet.

Koncernen har holdingbolaget Spotify Technology S.A. i Luxemburg men huvudkontor i Stockholm.

I mars 2011 lanserades Spotify i USA. 2018 börsintroducerades bolaget i New York. Vid börsens stängning var Daniel Ek och Martin Lorentzons aktier värda 45 miljarder kronor.

fler lyssnare i månaden än Håkan Hellström. Tre hade fler än Laleh. 148 stycken hade fler än Ulf Lundell.

För det andra är många av de påhittade artisterna som DN har undersökt i själva verket skapade av samma personer. Nära 500 av artistnamnen kan knytas till ett 20-tal upphovspersoner genom Stims register. Några av upphovsmännen är till vardags musiker, medan andra är okända på Sveriges musikscen.

Bakom "Ekfats" låtar står exempelvis tre okända låtskrivare baserade i Västsverige. I olika konstellationer står dessa upphovsmän bakom låtar till ytterligare 89 artistnamn på Spotify som DN kan knyta till Firefly Entertainment.

En man i Karlstad är samtidigt ensam upphovsman till låtar av minst 62 artistnamn. Sammanlagt ger de honom 7,7 miljoner lyssnare varje månad på Spotify, mer än dubbelt så många som den svenska världsstjärnan Robyn har.

Firefly Entertainment har tidigare nämnts i utländsk rapportering om vad som då kallades "fejkartister" på Spotify, men fram till nu har den verkliga omfattningen inte varit känd.

DN har sökt fjorton av upphovsmännen som kan kopplas till flest av de påhittade artisterna på Spotify. En av dem ber att få ringa tillba-

ka, men återkommer aldrig. En annan säger att det inte är "intressant att vara med" och att han inte har något att göra med frågorna som vi vill ställa innan han lägger på luren.

En tredje upphovsman bekräftar, mot löfte om att förbli anonym, att han gjort musik för Firefly Entertainment, men vet inte i detalj hur detta sedan hanteras.

Fler än 30 av hans låtar har släppts under ett specifikt påhittat artistnamn. Men själv känner han inte ens till det, säger han.

– Nej, det ringer ingen klocka.

Det finns en huvudsaklig anledning till de påhittade artisternas framgångar på strömningstjänsten. Förklaringen är deras platser på Spotifys spellistor, där innehållet bestäms av företaget självt.

Varje dag läggs nära 60 000 låtar upp på Spotify. Att få en plats på någon av bolagets officiella spellistor kan avgöra om en artist slår igenom eller försvinner i mängden.

– Spotifys egna stora listor är väldigt betydande, oavsett om man är ett stort eller litet bolag. Att hamna på en enda lista kan ge tusentals strömningar per dag, så det kan snabbt bli flera miljoner, säger Viktor Zeidner, vd på Lamour Records, ett mindre skivbolag specialiserat på elektronisk musik.

Ekfät

ISLAND - Instrumentala beats

Bekräftad artist

Artistbeskrivning "Ekfat är en klassiskt utbildad musiker som i flera år studerade klassiskt piano och flöjt vid Reykjavik musikhögskola. [...] År 2019 övergick Ekfat från att bara släppa musik på kassettband i begränsad upplaga och kan nu avnjutas av en bredare publik."

Succé Låten "Polar Circle", med 3,5 miljoner spelningar på Spotify.

Ludvig Fresco

MILANO - Instrumentala beats

Bekräftad artist

Artistbeskrivning "Välkänd i Milanos underjordiska lo-fi-kretsar för sina tillbakalutade dj-framträdanden."

Succé Låten "Milano", från skivan Metropolis (2019), har spelats mer än sju miljoner gånger på Spotify.

Vera Fernandez

ITALIENSKA RÖTTER - Jazzinfluerade beats

Bekräftad artist

Artistbeskrivning "Denna tjej med italienska rötter fortsätter att leverera lo-fi-musik och är en av få kvinnliga artister."

Succé Har bara släppt sex låtar. Tre av dem har över en miljon strömningar vardera.

Grafik: Johan Andersson. Fakta: Hugo Ewald, Linus Larsson, Hugo Lindkvist. Foto: Alamy

Verkliga artister

Verklighet Tre män, mellan 26 och 39 år gamla, samtliga bosatta i Göteborgsområdet.

Verkliga artister

Verklighet Samma tre i Västsverige som står registrerade på Ekfats olika låtar.

Verkliga artister

Verklighet Inte "en tjej med italienska rötter", utan två av männen bakom Ekfats låtar.

Milo Edale

IRLAND - Piano

Bekräftad artist

Artistbeskrivning "Hans egen musik i dag har starka influenser av båda världar, som han säger det själv: Keltisk musik med en tysk dialekt!"

Succé Har låtar på fyra Spotifylistor. Den mest spelade låten "The piano inside" har över tio miljoner spelningar.

Eleanor Arroway

ORT OKÄND - Meditation och avslappning

Bekräftad artist

Artistbeskrivning "En vanlig människa som lever i de bästa av tider och universum, som försöker att uttrycka de djupaste av känslor genom musik."

Succé Platser på åtta av Spotifys spellistor.

Jesse Nielsen

ORT OKÄND - Speldosa och piano

Bekräftad artist

Artistbeskrivning "Spelade piano under uppväxten och Jesse älskar att spela in covers av kända låtar."

Succé Speldosalåten "My sweet sweet angel" ingår på ett album för godnattvisor till barn, och har över tio miljoner spelningar.

Verklig artist

Verklighet Upphovsperson är en 37-årig man på Ingarö utanför Stockholm, som står bakom minst 31 artister i DN:s undersökning.

Verklig artist

Verklighet Upphovsperson är en 45-årig man boende utanför Karlstad. Står bakom minst 37 artister i DN:s undersökning.

Verklig artist

Verklighet Upphovsperson är en 45-årig man i Karlstad. En låtskrivare som ligger bakom 20 artister i DN:s undersökning.

Fireflys låtar har en stor framgång med att hamna på de åtråvärda spellistorna. Av de undersökta artistnamnen har minst 495, nära 60 procent, låtar med på någon av Spotifys officiella listor med instrumentalmusik. Siffran är sannolikt i underkant då DN endast undersökt 100 spellistor, av de totalt flera tusen som Spotify står bakom.

Den användare som exempelvis lyssnar igenom listan "Intense studying" (som har 2,3 miljoner följare och runt 200 låtar) kommer i minst 26 fall att höra låtar utgivna genom Firefly Entertainment.

Samtidigt som Firefly Entertainments musik har skördat framgångar på Spotifylistorna har företagets intäkter vuxit kraftigt. Omsättningen 2020 var drygt 65 miljoner kronor, tio gånger mer än tre år tidigare. Samma år gjordes en aktieutdelning på över 15 miljoner kronor.

I årsredovisningen för år 2019 anges att den höjda omsättningen framför allt berott "på en ökad intäkt från streamingtjänster".

Granskning väcker även frågor om vad som ligger bakom att Firefly Entertainment nått stora framgångar på Spotify och på plattformens spellistor.

DN har varit i kontakt med en musiker som via en mellanhand

har fått erbjudandet att producera musik under falskt namn – musiken skulle ges ut av Firefly Entertainment. I korrespondensen presenteras erbjudandet som ett lätt sätt att tjäna snabba pengar, låtarna kan produceras mycket snabbt med färdiga beats och enkla grepp. Men det finns något mer som lockar: Artisten får höra att hen skulle ha mycket goda möjligheter att hamna på någon av Spotifys populära spellistor tack vare uppdragsgivarens speciella kontakter. Vilka dessa kontakter är framgår dock inte.

Men det finns en tydlig koppling mellan Firefly Entertainment och Spotifys satsning på spellistor.

År 2013 köpte Spotify det svenska bolaget Tunigo, grundat av Nick Holmstén som senare tog plats i streamingjättens högsta ledning. Då som global chef för musik, där han även blev synonym med satsningen på spellistor.

I en intervju med Hifi-klubbens hemsida berättade Holmstén senare att det för artister och skivbolag är "helt omöjligt att försöka påverka" Spotify för att förbättra sina chanser att nå spellistorna.

– Spotify ska inte vara en gatekeeper, det måste vara demokratiskt. Om du är en aspirerande artist som gör bra låtar kanske du inte börjar högst upp, men det ska alltid finnas

en chans för dig att nå toppen, sade Nick Holmstén i samma intervju.

När DN granskar Firefly Entertainment framkommer samtidigt att en av grundarna länge haft en nära personlig relation till Nick Holmstén, som även han är från Karlstad. På bilder i sociala medier syns hur de umgås privat och äter familjemiddagar, samt hur Fireflys grundare deltar i stora Spotifyevenemang.

Nick Holmstén lämnade chefsposten på Spotify under senhösten 2019 och senare även företaget. I dag leder han ett nytt nöjes- och musikkoncept i New York, där Firefly Entertainment gått in som investerare och partner.

På skivbolagets hemsida skyltar man samtidigt med att Spotify ingår bland företagets "vänner och allierade".

På Firefly Entertainment vill ingen av de ledande företrädarna ställa upp på intervju. I stället ger företaget en skriftlig kommentar, som dock inte svarar på frågor om de påhittade artisterna.

Enligt uttalandet har Firefly "gjort sina avtal med Spotify på samma sätt som 1000-tals andra bolag" har gjort:

"Det finns ingen direkt relation med Spotify eller annat sätt som kan påverka spellistorna. När det

gäller antalet låtar på Spotifys spellistor så hänvisar vi till Spotify som kontrollerar processen för hur låtar hamnar på spellistor", skriver vd Peter Classon och tillägger:

"Och vi vill även kraftigt dementa att det skulle finnas någon form av koppling till Nick Holmstén, som lämnade Spotify 2019, som skulle påverka vår verksamhet."

Nick Holmstén avböjer även han en intervju. Men en talesperson för hans nya företag säger att Holmstén inte var inblandad i förhandlingar om licensavtal med skivbolag under sin tid på Spotify.

Nyligen skrev SvD om att artisten Christer Sandelin har fått i uppdrag av Spotify att producera instrumentell musik för företagets spellistor. På så sätt har även han, enligt tidningen, fått flera miljarder spelningar på sina låtar. Tekniksajten The Verge har tidigare rapporterat om "fejk-

artister" och uppgifter om att Spotify anlitar indiebolag för att producera musik som ska fylla spellistorna.

Om så är fallet, och om Firefly Entertainment på det sättet har skapat sig en direktväg till spellistorna, är inget som Spotify besvarar. En talesperson för företaget i Sverige meddelar att man avböjer en intervju. I ett uttalande skriver företaget: "Spotifys redaktionella beslut utgår från det som tilltalar lyssnarna för respektive spellista. Våra redaktörer är experter inom olika kulturer och genrer och ser till flera faktorer så som data, research, trender och smak för att fatta sina beslut."

Spotifys talesperson svarar däremot inte på övriga frågor: Hur artister med falska beskrivningar kan markeras som "bekräftade", och huruvida kopplingarna till Nick Holmstén har påverkat Fireflys möjlighet att få in låtar på Spotifys spellistor.

Så gjordes granskningen.

DN har genom datakörningar gått igenom ett mycket stort antal artister. Körningarna bygger på data från slagningar mot både Spotifys	databas och mot Stim, organisationen som fördelar ersättning till upphovspersoner. Artisternas beskrivningar och vilka spellistor de figurerar på	har tagits direkt från Spotify. Uppgifter om antal lyssningar bygger på data från mellan den 9 och 15 februari 2022.
---	--	---